

Tagadásból élő hit

(2022.04.18. Húsvét hétfő, Gazdagrét)

Textus: Jn 20,24-29

Lekció: Jn 20,1-10

Kedves Testvérek!

Húsvét másodnapját ünnepeljük és így, ezen a reggelen megállva, azt hiszem el kell ismernünk, hogy előfordul az életünkben, hogy nehéz eljutni a húsvéti hitre. Mert számtalan akadállyal találkozunk: eltántoríthatnak az életkörülményeink, nyomaszthatnak világtörténeti események, vagy egyszerűen csak az akadályozza most a figyelmünket, hogy reggel elaludtunk és pont az a pár perc kiesett idő rendkívül zaklatottá tesz most. Bárhogy is érkezétek ide, azért hozom ide ezeket a lehetőségeket, mert alapigénken szintén egy olyan emberről hallottunk, akinek rendkívül nehéz volt eljutni a húsvéti hitre, nagy utat kellett bejárnia ahhoz, hogy a feltámadás valósággá váljon számára. Ez valaki pedig Tamás, egy a tizenkettő közül. Arra hívlak benneteket, hogy a mai délelőttön kövessük végig hogyan lett az ő „Ha nem látom... nem hiszem” kijelentéséből János evangéliumának legelsöprőbb erejű, legmélyebb hitvallása „Én uram, én Istenem”.

1. A kételkedő

A kiinduló pontunk Tamás végletes kijelentése, amit a többi tanítvány beszámolójára mond. **„Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érinthetem ujjammal a szegek helyét, és nem teszem kezemet az oldalára, nem hiszem.”** (v.25) Az itt használt nyelvi formula a lehetetlen helyzet leírására használt. Tehát tulajdonképpen Tamás itt az jelenti ki, hogy ő semmiképpen nem fog hinni, mert lehetetlenség az, hogy megtörténjen, hogy lássa és érintse Jézus sebeit. Azért ez elég felháborító, nem? Előtte áll tíz ember, akikkel évek óta együtt élt Jézus körül, együtt látták a csodákat, egészen az utolsó vacsora intimitásáig Vele voltak, ők mondják most el neki, hogy a Mester él és Tamás még csak át sem gondolja, nem mérlegel, szilárdan kijelenteni, hogy ő nem fordulhat elő, hogy ő ebben higgyen. Talán még azt is gondolhatnánk, hogy Jézus vele is úgy tűnhet mellényúlt a tanítvány választással: nem elég, hogy Júdás elárulta, itt van ez a Tamás is, aki képtelen hinni, aki nem bízik benne annyira, hogy túllásson azon, ami a szeme előtt van, mintha semmit nem ért volna az együtt elöltött idő. Tamás kiábrándult, reményt vesztett, csak végletet lát. Nem tudjuk pontosan miért, de amikor Jézus először jelent meg a feltámadása után, ő nem is volt a többiekkel. A fájdalomban többi tanítványtól külön, elszigetelődve volt.

Ezen a ponton pedig a karaktere számunkra is jelzést mutat: testvérem, te mit kezdesz a fájdalommal? Visszavonulsz, a magányt választod? A történetnek ez csak egy nagyon apró mozzanata, mégis hív minket közösségként arra, hogy olyan népe legyünk Krisztusnak, ahol helye van a kétségbeesetteknek, a megtörteknek, olyan közösség van itt, ahonnan nem kell a magányodba menekülnöd ha fáj, mert testvéri közösségre találhatsz. Együttal egymás felé is fordít minket és hív arra, hogy vegyük észre, ha a másoknak bátorításra van szüksége.

Tamás tehát nem volt a többiekkel és ebből adódik a konfliktusa is, amit úgy reagál le, hogy mereven elzárkózik a látatlan hit legkisebb csírájától is. De még mielőtt végleg leírnánk ezt a férfit, egy pillanatra gondoljunk végig a saját működésünket testvérek. Ha egy hihetetlennek tűnő dolgot hallunk, szeretnénk bizonyítékot rá. Tamás olyanról hall, ami a halál feletti fájdalmában teljesen elképzelhetetlen lenne. Nézzünk egy kicsit mögé a mondatának: ugyanis Ő ugyanaz a tanítvány, aki néhány résszel korábban, amikor elindulnak a haldokló Lázárhoz azt mondja a társainak, hogy **„Menjünk el, hogy mi is meghaljunk vele. (Jn 11,16)** Akkor és ott fontos neki annyira Jézus, hogy ha kell, akkor a halálba is vele menne. Tamás tehát nem hitetlen, hanem olyan valaki, aki a maga módján reálsan értékeli az eseményeket, mérlegel és a saját útját bejárva jut el a végső következtetésre. Nem ismerős ez számunkra testvérek?

Hányszor hoz eléink valami olyat Isten ígéje, amit első hallásra nem tudunk, vagy nem teljesen vagyunk készek befogadni, hányszor van bennünk annak a feszültsége, hogy én nem olyannak ismertem meg Istent, mint amit most látok belőle. Általában olyankor fordul ez elő, amikor Isten ígéjének, az Ő szavának kisebb jelentőséget, vagy tiszteletet tulajdonítunk, mint ami valójában megilleti. Ilyenkor észrevétlenül a vele való kapcsolatba elkezd beenni magát a makacosság, a kétely. A kérdés csak az, hogy vajon megengedjük-e magunknak – és egymásnak – hogy Tamással együtt megéljük a kérdések, a kétségek, a formálódás idejét annak érdekében, hogy végül megerősödött hittel léphessünk tovább.

Ugyanis azt látjuk, hogy Tamás kétkedése nem volt alaptalan: az elfogatás éjszakáján neki lett igaza, tényleg megölték a Mestert és ennek a végtelen szomorú realitásából nem tud kilátni akkor, amikor társai azt mondják neki, hogy Ő él. Ennek a pattanásig feszült drámájába lép be Jézus. Megjelenik olyan körülmények között, hogy összetéveszthetetlen legyen: átlép a zárt ajtón, ott vannak rajta a sebek, amit élő ember, gyenge utánzat nem tudna hordozni, hiszen ezek halálos sebek. Ott áll az őszintén kételkedő előtt teljes valójában és itt fordul át a helyzet: a kételkedőből tanú lesz.

2. A tanú

Jézusnak azzal, hogy megjelenik Tamás jelenlétében újra a tanítványoknak, vállalja a közösséget vele a hitelenségben is és ez valami olyan, ami nem változott az idők során: Krisztus ma is közösségbe hív úgy, ahogy vagyunk, a sebei ma is valóságosak és a világba kiáltják, hogy halála és feltámadása

valóságos. Ez a valóság állt ott Tamás előtt és ezzel vált ő maga is tanújává a feltámadásnak. És ne felejtjük el, hogy ezeknek az eseményeknek a többi tanítvány is részesei, ugyanis Jézus bár megtehetné, hogy külön találkozik Tamással, hogy bepótolja ami számára elmaradt, de ennek részei lesz a többi tanítvány is, akik már bizonyosak a feltámadásban. Ugyanis Jézus nem egyszeri találkozásokban gondolkodik, hanem folyamatos formáltatásban, így lehet jelentősége mindannyiuk számára ennek a mostani találkozásnak. Mert Krisztussal élve minden egyes találkozás bírhat jelentőséggel, nála nincsenek felesleges körök. Így válik tehát Tamás is immáron a feltámadás tanújává. Nem tudjuk pontosan, hogy végül érintette-e azokat a sebeket, vagy nem, de nem is ez lesz már a lényeges, mert a kételkedését nem a tapintható bizonyítékok győzték le, hanem a feltámadt Krisztus jelenléte és innentől számára is valóságos a Húsvét lényege: Krisztus valóban feltámadt.

Az egész Szentírásán végighúzódnak a hit és a látás motívumának a kapcsolata. Az evangéliumokban Jézus erejének látható megnyilvánulása mindig azt a célt szolgálja, hogy hitet ébresszen őbenne. A felolvasott lekción is láttuk, hogy a feltámadás örömhírének továbbadásában kulcsszerepe volt a szemtanúknak, akik hiteles forrásként el tudták mondani hogy néz ki az üres sír, így jutunk el Tamásig. És különösen azért fontos ez a történet számunkra, mert Jézus ezzel lezárja azt az időszakot, amikor szemmel látható volt az Ő jelenléte, a tanítványok lesznek ennek a tanúi, akik tovább fogják mondani és akiknek a szolgálata nyomán végül elterjed az örömhír szerte a világon. Ezért különösen fontos, hogy Jézus boldognak mondja azokat, akik nem látnak és mégis hisznek.

Ez kapcsol össze minket, ma élő embereket azokkal, akik a feltámadás első tanúi voltak. Enélkül számunkra csak egy szép történelmi emlék lenne az első húsvét. De ettől továbbvisz minket az ige: így nekünk is biztosítékunk van arról, hogy a feltámadás valóságos és ígéretünk arra, hogy ha hittel megragadjuk, akkor nekünk is részünk lehet az örök életben. Kálvin ezt úgy fogalmazza meg, hogy **„Ha látni akarjuk Krisztust, tanuljunk meg hinni, amikor nem látunk.”** Testvérem, hogy hangzik ez számodra? Talán úgy, hogy most hallod először, talán hallottad már, de valami más hangosabb volt és nem tudtad meghallani, hogy a hit ajándéka számodra is elérhető. Tamás akadálya a kételkedés volt és fontos volt annyira Jézusnak, hogy áttörjön ennek a falán. Képes így áttörni a benned lévő falakon is. Azt látjuk, hogy Tamás is hitet kapott az Úrtól. Ez a hit visz át minket Tamás hitvallásához: látva Krisztust, azt mondja, hogy **„Én Uram, és én Istenem!”** (v.28)

3. A hívő

Tamás olyan hívővé válik, aki mérlegeli az általa ismert tényeket, aki nagy utat jár be és végül sokkal messzebbre érkezik, mint a többi tanítvány. Hiszen ők ekkor még csak arról tesznek bizonyosságot, hogy Jézus él. Tamás azonban Urának és Istenének nevezi a feltámadt Krisztust. Ez a húsvéti hit tartalma testvérek: hogy amiről az a Jézus, akit az evangéliumok bemutatnak, a tanítása, a csodái, az ígéretei...

az ígérete az örök életre, az valóságos. Mégpedig azért valóságos, mert miután Nagypénteken elvégezte a megváltást, Húsvétra feltámadt és él.

Valaki úgy beszélt Tamásnak erről a változásáról, hitre jutásáról, hogy „Több hit van ennek a férfinak az őszinte kételkedésében, mint a fél Apostoli hitvallásban.” furcsa megfogalmazás ez, a hit nem is mérhető, de azt talán árnyalja számunkra, hogy Isten Szentlelke képes hitet adni akkor is, amikor a körülmények éppen az ellenkezőjéről beszélnek. Talán ismerünk olyan embert, akinek az a kiindulási pontja, hogy ő márpedig soha nem lesz hívő. Talán éppen te ülsz most úgy itt testvérem, hogy úgy vagy Istennel, hogy hallgatod az igehirdetést, de te biztosan nem fogsz ebben igazán hinni. Vagy esetleg már Krisztussal jársz, de van olyan területe az életednek, amire azt mondod, hogy ezt azért még megtartod magadnak, ide biztosan nem tudod beengedni. Szóljon most bátorításként, hogy egy olyan férfi hitvallását olvassuk itt, aki maga mondta ki, hogy soha nem fog hinni.

A Biblia már nem írja le, de későbbi történelmi források és a hagyomány szerint ez a férfi volt az, aki a tizenkét tanítvány közül a legmesszebb, Indiáig eljutott az evangéliummal. Ilyen változásra képes az, ha valóság az életünkben Jézus uralma: küldetést is ad és talán minket nem hív Indiáig a Szentlélek, de arra hív, hogy hitben járva vegyük észre, hogy hol tudjuk a húsvéti győzelmes hitünket felmutatni a környezetünknek. Téged mire hív, testvérem? Mert az ünnep lassan véget ér, visszatérünk a hétköznapijainkba, de azzal a reménységgel, hogy van tovább, hogy van örök élet.

A mai napon tehát odalépve Tamás mellé láttuk az ő útját a teljes kételkedéstől a tanúvá váláson át a győzelmes hit megvallásáig. Testvérem, te hol jársz ezen az úton? Szól számodra az örömhír, hogy bármit is hordozz éppen, Krisztus abban a helyzetben szeretné neked megmutatni, hogy Ő él és te is élhetsz vele. Ámen!

(Pálfalvi Viola)